

Universiteit Utrecht

Executive
onderwijs*

Meerwaarde van toezicht voor huurders

Meike Bokhorst
VTW congres

7 oktober 2022

Recht, Economie,
Bestuur en Organisatie

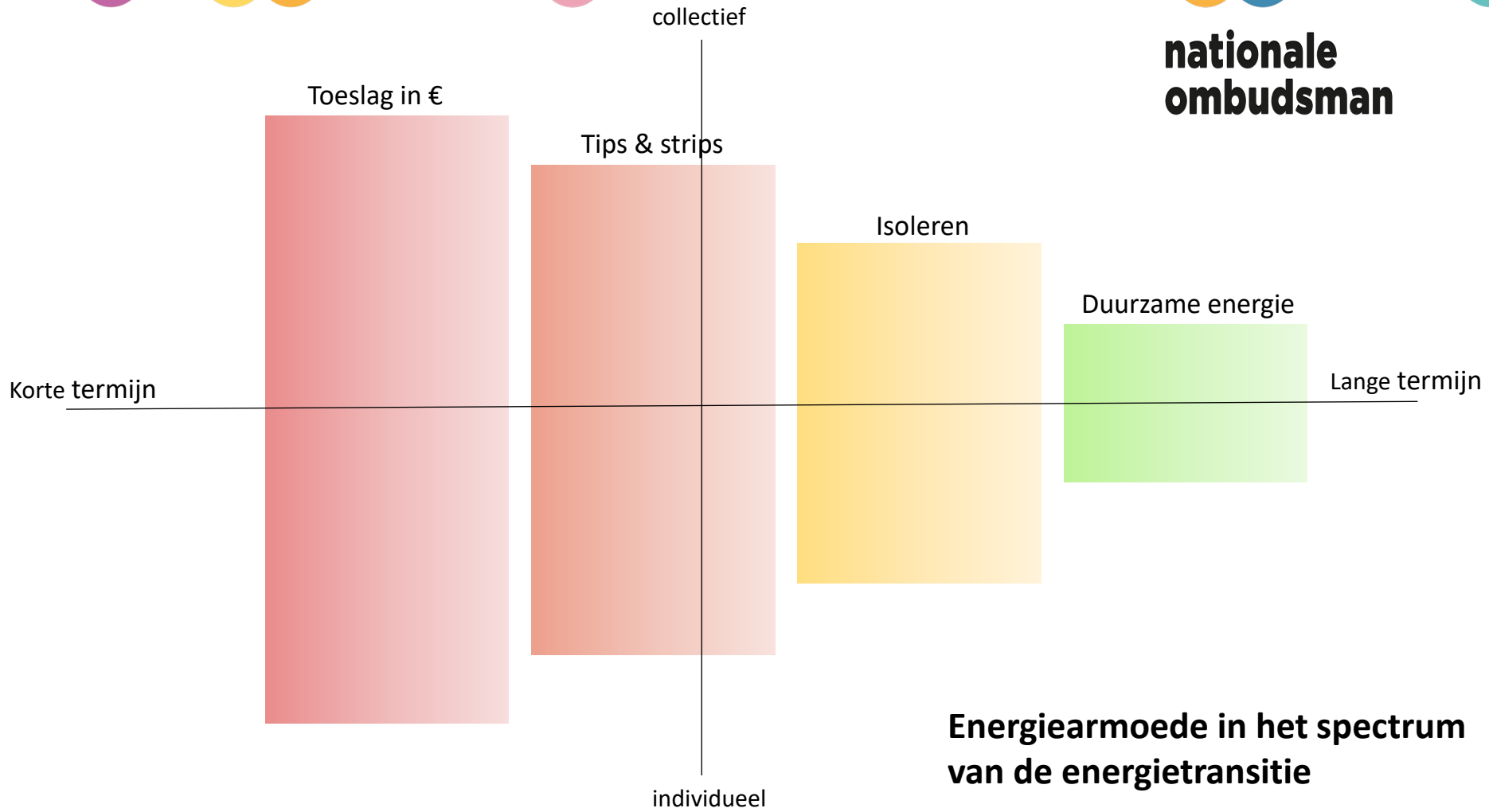
Didi (40), alleenstaande moeder

- “Ik ben alleenstaand met twee jonge kinderen en ik heb een auto-immuunziekte. Daardoor kan ik niet meer werken. Al mijn geld gaat op aan mijn ziekte. Ik houd mijn hart vast voor als mijn energierekening straks omhoog gaat. Waar moet ik dat geld vandaan halen?”
- Didi wrijft met de mouw van haar jas een traan uit haar oog. “Daar krijg ik echt slapeloze nachten van. In een land als Nederland zou je toch niet wakker moeten liggen van een basisbehoefte zoals een warm huis? Ik dacht altijd dat alles hier goed geregeld was.”

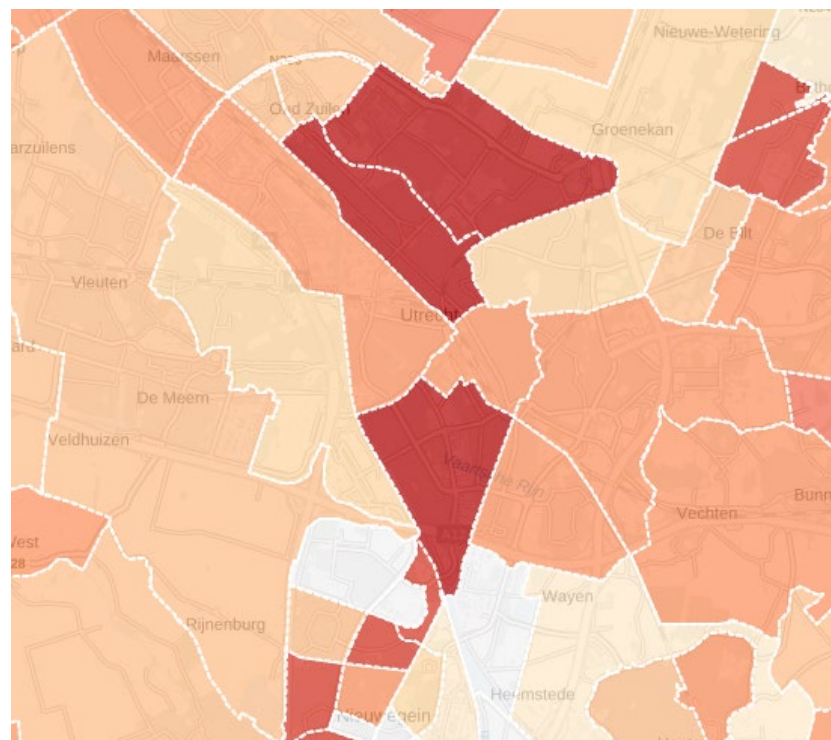
**nationale
ombudsman**

Straatonderzoek in Utrecht

**nationale
ombudsman**

- 4,2% huishoudens is energiearm.
- 7 % in Overvecht, Noordwest en Zuidwest.
- Energieloket via jouwhuisslimmer.nl, Energiebox en gratis energieadvies.
- Huurders veel minder op de hoogte van voorzieningen dan eigenaren.

<https://energiearmoede.tno.nl/>

Maatschappelijke opgave: energiearmoede

**nationale
ombudsman**

- TNO: half miljoen huishoudens kampt met energiearmoede, driekwart in corporatiewoningen.
- Lange termijn oplossing: Voor 2028 afspraken met de woningbouwcorporaties om alle E, F en G labels te verduurzamen.
- Korte termijn problemen: huurders kampen met gezondheidsproblemen, een stijgende energierekening en betalingsproblemen.
- Corporaties hebben een maatschappelijke taak bij het stimuleren van leefbaarheid en het vroegsignaleren van schulden.

Huurdersperspectief in toezicht op maatschappelijke opgave

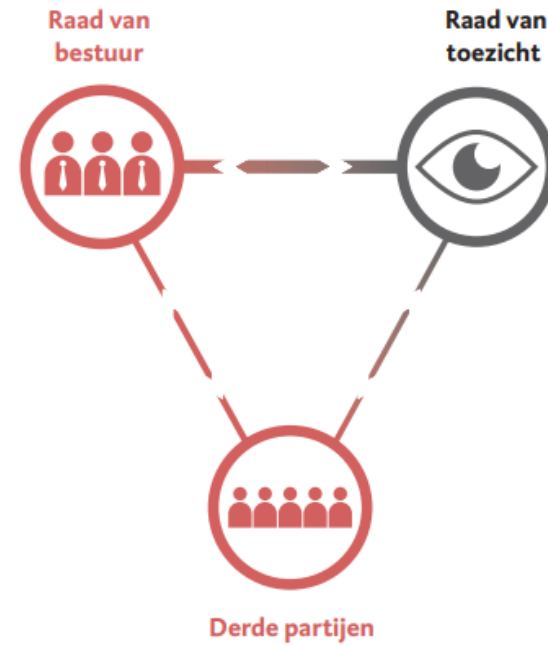
**nationale
ombudsman**

- Hoe kunnen leden van de raad van toezicht weten wat er speelt bij huurders en rechtstreeks het gesprek aangaan met huurders?
- Hoe kan de rvt de bestuurder aanspreken als problemen van huurders onvoldoende prioriteit krijgen?
- Hoe kan rvt bij onvoldoende maatschappelijk resultaat escaleren vanuit de rol als werkgever van de bestuurder of vanuit de relatie met de externe toezichthouder?

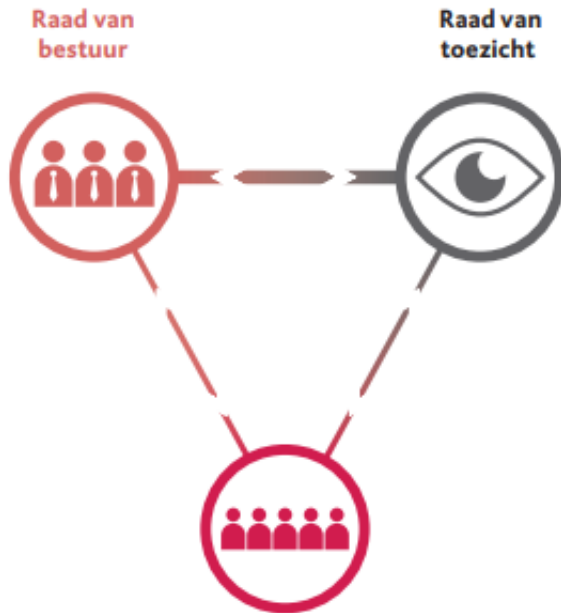
WETENSCHAPPELIJKE RAAD VOOR HET REGERINGSBELEID

Derde partijen in de driehoek

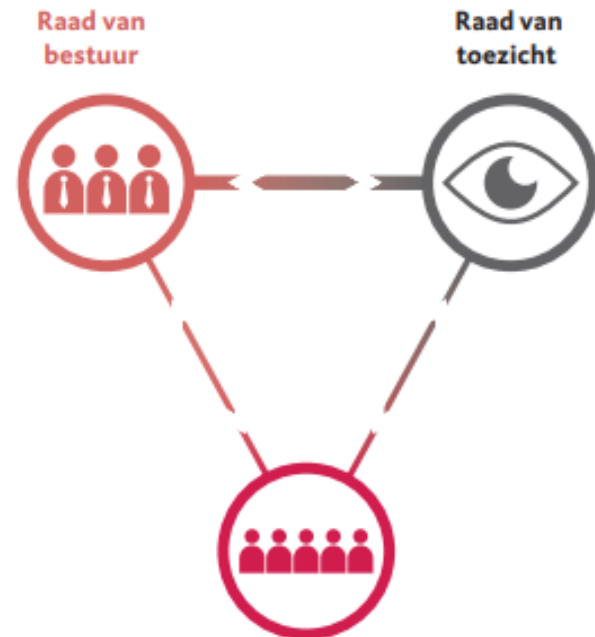
Driehoek met maatschappelijke belanghebbenden

Maatschappelijke belanghebbenden

- Maatschappelijke adviesraden
- Cliëntenraden
- Raad van maatschappelijke belanghebbenden

Driehoek met de ondernemingsraad

Ondernemingsraad

Universiteit Utrecht

Bestuurlijk verval in de semipublieke sector

Toezicht als meegroeïende tegenkracht

Meike Bokhorst
Sjors Overman

Boomcriminologie

Casus	Schaal	Duur	Jaar	Absoluut functioneel	Relatief functioneel	Absoluut moreel	Relatief moreel	Rol van intern toezicht
Rochdale	Groot	19	2009					onvoldoende kritisch
Servatius	Groot	9	2009					geen duidelijke kaders
Vestia	Groot	22	2011					zwak, loyaal
Vitaal	Klein	16 + 6	2013					niet functionerend
Steelande	Klein	28 + 2	2013					ontslaat bestuurder
Laurentius	Middel	10	2014					belangenverstren- geling
Rentree	Klein	11	2014					ontslaat bestuurder
Woonbron	Groot	14	2014					greep niet in
WSG	Klein	16	2014					niet onafhankelijk
Beter Wonen	Klein	17	2016					schakelt Integis in
Vooruitgang	Klein	27	2017					betreft Aw
Mijande	Klein	12	2018					ontslaat bestuurder
Voorzorg	Klein	11 + 11	2018					gebrekkelig functionerend
Woonwijze	Klein	10	2018					probeert bestuurder te ontslaan

Conclusies

- Focus van toezicht op voldoende betaalbare duurzame woningen voor huurders.
- Laat tegenkracht van toezicht meegroeien met bestuurskracht en bestuursopgave.
- Intern en extern toezicht weten elkaar beter en eerder te vinden bij incidenten.
- Laat focus op bestuurskamer niet ten koste gaan van aandacht voor werkvloer, wijken, woningen en huurder

Er gaat te veel toezichtaandacht naar de bestuurskamer en te weinig naar de werkvloer, wijken, woningen en huurders.

Hoeveel aandacht van de toezichthouders zou er moeten gaan naar bestuurlijke randvoorwaarden en hoeveel naar de maatschappelijke resultaten van de organisatie?

Intern en extern toezicht dienen meer signalen uit te wisselen over maatschappelijke opgave.

Hoe kun je de signalerende functie van de Raad van Toezicht versterken?

De informatie in deze presentatie is met zorg samengesteld,
maar er kunnen geen rechten ontleend worden aan de inhoud.